

Колико год парадоксално звучало, ковид 19 је дар с неба за западне владајуће политичке и економске структуре. Пандемија ће имати разорне економске последице, али велика економска криза је била неминовна и без ње. Почетак кризе се јасно видео још у септембру 2019. Пандемија ће сада послужити да се та чињеница сакрије, а неугодна питања гурну под тепих.

За нову кризу тако неће бити крив економски модел западних држава, који се ни за јоту није променио од Велике рецесије 2008/2009. За кризу неће бити крива брутална буџетска штедња, ни стагнација примања највећег дела запослених, нити бесрамно игнорисање страховитог раста неједнакости. Не, са системом је све у реду, али је вирус, ето, покварио идилу.

Колико год парадоксално звучало, ковид 19 је дар с неба за западне владајуће политичке и економске структуре. Пандемија ће имати разорне економске последице, али велика економска криза је била неминовна и без ње

Западне државе, и све друге које се на њих угледају, имаће изговор да бар још једну деценију наставе спровођење деструктивне економске и социјалне политике. До крајњих граница ће се тестирати издржљивост слуђеног јавног мњења које ће поверовати да је смисао егзистенције само у томе да се остане жив. Није случајно да се систематски подстиче хистерија која је свет довела у стање колективне психозе у којој сваки тоталитарни експеримент може бити прихваћен без побуне.

Све велике економске кризе, од тријумфа неолиберализма осамдесетих година прошлог века до данас, имале су исти узрок – велики, комбиновани раст задужености грађана, државе и привреде. У другој половини 2019. висина глобалних дугова је достигла невероватних 350.000 милијарди долара и прешла је 320 процената глобалног бруто

домаћег производа. Обе бројке су далеко изнад нивоа који је виђен 2008. и који је тада изазвао кризу страшних размера.

Систем већ деценију функционише од данас до сутра – новац се непрекидно штампа и камате се одржавају на апсурдно ниском нивоу какав није виђен у модерној историји. Стари дугови се враћају само новим задуживањем, али неодржив раст компанијских дугова почиње да урушава финансијски систем. У САД је у септембру 2019. почела озбиљна криза ликвидности и кренуло је додатно, велико штампање пара. Стручна јавност, међународне организације и глобални медији су се правили да не виде шта се догађа. А онда је дошао вирус. За разлику од претходних криза које су биле кризе тражње, ова данас је истовремено и криза тражње и криза понуде јер је велики део привреде (поготово сервисни сектор) стао. То је комбинација каква се среће само у санкцијама и ратовима.

У овом тренутку западне земље планирају да наштампају неколико хиљада милијарди долара – за почетак. Ову огромну додатну емисију новца нико неће довести у питање. Нико неће запазити како се у кризама новац волшебно појављује и да га увек има када банке и велике корпорације допадну невоља. Новца увек има довољно за наоружавање, за војне вежбе, за бруталне војне интервенције. Нема га довољно само за социјална давања, за медицинску опрему, за плате здравствених радника, за научна истраживања и образовање. Западни системи су сјајни када треба „производити“ финансијске деривате, алате за губљење времена на друштвеним мрежама, за холивудске производе

за испирање мозга. Посрћу само када треба бринути о људима – када затребају заштитне маске, респиратори, болнички капацитети, лекови, или каква друга реална добра.

Када пандемија прође и преброје се мртви, тада ће нове, овога пута економске жртве доћи на ред. Финансијским интервенцијама спасиће се велике банке и корпорације, али ће сви други доживети велики шок.

Када пандемија прође и преброје се мртви, тада ће нове, овога пута економске жртве доћи на ред. Финансијским интервенцијама спасиће се велике банке и корпорације, али ће сви други доживети велики шок. Незапосленост ће нагло скочити и најтеже ће погодити најугроженије делове становништва – оне милионе који немају ни здравствену, ни социјалну заштиту, ни уштеђевину, већ имају само дугове. Жртве сиромаштава нико неће бројати, нити ће објављивати дневне билтене болесних или умрлих због сиромаштва.

Криза ће поново унесрећити мале и слабе економије. Капитал, који се већ повлачи из држава у развоју, повлачиће се још брже. Слабе економије ће бити на коленима, јер је њихов капацитет да помогну своју привреду недовољан. Нико неће ни приметити да моћне земље које хиљадама милијарди субвенционису своје компаније, користећи пандемију као покриће, грубо нарушавају правила глобалне тржишне игре – правила која су управо они поставили.

Криза ће поново унесрећити мале и слабе економије. Капитал, који се већ повлачи из држава у развоју, повлачиће се још брже

Потом ће богате државе и ММФ понудити помоћ у виду кредита, набацујући већ задуженим земљама нову дужничку омчу. За наштапану доларску или евро „хартију“ слабе државе ће још интензивније разменивати своја реална добра – робу, имовину и ресурсе. Домаћи експерти, заљубљеници у малу државу и слободно тржиште, објашњаваће да ту нема говора о отимачини, већ да то Запад инвестира своју муком стечену штедњу. Несретне и неспособне владе ће наседати на исте старе трикове и вероваће истим саветницима. А грађани, они ће бити сретни што су „претекли“ – само нека је глава на рамену, макар стомак био и празан. Варају

се оне добре душе које верују да ће нас криза нечему научити и да ће свет проћи катарзу. После пандемије свет ће бити још суровији.

(nkatic.wordpress.com)